

Cijena lista: U preplati za čitavu god. K 48.— za polugodiste K 24.— između K 18.— mjesечно K 4.— u zadnjem daju 16 fil. pojedini broj. OGLASI primaju se u upravi lista trg Custoza 1.

C. kr. tv
mljeka dan
rijatelja dje
za djecu o
lesnika, pre
smanjenje, d
ju djeleljalja
svrhu, da s
m dojenčad
izaciione ko
2 godina i 2
18.
em Inserat
izmaka na
bilo 37 go
godina. Po
k počivao

Ijamo tužnim
kalosnu vijest,
o sestra

mladost od
sati o porinie
e iz kuće za
po podne.

roditelji.
vraća.

ni pokut
Barballa,
skoj ulici,
ovo prispjelo
četvo.

jige

e tiskare

dobiti u
os. Krmpotić
Ferdinanda br. 3.

usulte
kom Listu"

Stva

učstva, nasu
apetarske po
nim cijenama,
štoštovanjem
erkovio.

Istru primi
tvo za štednju
gospodarskog
zemena. od je
go manje vo
repa. Tko iz
Pule želi toga
nenuto društvo
preko 1. K po

npotic
izmedju
o podne.

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutro.

U Puli, subota 27. srpnja 1918.

"HRVATSKI LIST" izdaje
u nakladnoj tiskari JOS
KRMPOTIĆ u Puli trg
Custoza 1. Uredništvo:
Sjajnska ulica br. 24.—
Odgovorni urednik JOSEPH
HAIN u Puli. — Ruko
pis se ne vrada. Ček
rač. ans. post. Med. 96.796.

Broj 1093.

Godina IV.

Govor novog ministra Husareka.

Potreba mira. — Za općinski sporazumak među narodima. — Za ustavni život i rad parlementa. — Rješenje narodnih pitanja. — Reforma uprave. — Pitajte prakse i finančnije. — Lojalni odnosi k sporbenim strankama.

B eč, 26. (D. u.) Zastupnička kuća. Na početku sjednice pročita se dopis o promjeni vlade. Na to preuze riječ ministar-predsjednik dr. barun Husarek, te poče da govori:

Vlaka kuća! Od Njeg. Veličanstva premilostivo pozvan u ured ministra-predsjednika, imadem cast predstaviti kući novu vladu. U najozbiljnije doba nastupamo svoju zadaću. Nasilan je rat utisnuo čitavom javnom životu svoj žig i narinuo posljikom djelovanju svoje ciljeve. Treba u čvrstoj zajednici sa staroslavnoin njemačkom državom, sa kojom će nas opasati mnogo puta visoko držana, u bojnoj vatri učvršćena, i za to samo još uže svezana, također za vrijeme mira, nerazdruživa veza prijateljstva i vjernosti (živahno odobravanje) iznudimo uspješni svršetak tog užasnog hrvanja.

Treba da poslije tvrdje kućne neusporedivih junakstva naših hrabrih četa dodje do časnog mira, o kojem su pozvani državnici u monarhiji na nedvoljan način izrazili svoje nazore, koji nikogu ne ugrožavaju i koji idu za općenitim sporazumom među narodima. Vlada će zato uložiti sve svoje sile, i koliko to o meni zavisi, i doprinjeti za postignuće tog vruečeg željenog cilja, (Bravo-klic!) za koji nije dovoljan samo snažan razmeh prema vani, nego je potrebna i ne manja unutarnja sila i odlučnost. (Klic: Veoma ispravno.)

Da se ta stvar postigne bilo bi ustavno sudjelovanje sa zakonito dozvanim zastupnicima bez odvlačno predpostavka, na kojoj će vlasta vjerno ustrajati. (Živahno odobravanje.) Naša najbliža, neposredna je zadaća u ograničenju stanja "ex-lex", te molimo kuću da glasuje za proračunski provizorij. Mi toga ne zahtijevamo kao dokaz povjerenja, koje si hoćemo tekar zasluziti našim radom. Mislimo, da bi parlament odobrio proračun državi i pučanstvu, koje želi sudjelovanje svojih zastupnika sa nositeljima izvršujuće vlasti, a osobito u dobi, kad imade pravo da se osigura njegovo gospodarstvo. (Povici: Veoma ispravno!) A osim tog parlamentarnog trenutačnog zahtjeva nastojat će se tu za blizu budućnost (ko toga, da se uspostavi priprave za razjašnjenje i red u velikim pitanjima, koja se već davnio postavljuju nasuprot mirnom i dobro uređenom kontinuitetu našeg ustavnog života, i koja su pak u ratu, najoštrije istaknula neotklonjivost svojega rješenja. Mislim da se o velikim problemima uređenja načionalnog života u državi može odlučiti samo u monarhiji i po njezinu pozvanoj vlasti. (Odobravanje.)

Vlada najprije smatra svojom dužnošću da neprekidno djeluje na stvaranju atmosfere povjerenja, u kojoj se onda uz jamtvo za trajnost može započeti sa sviadavanjem brojnih i komplikiranih zadataka. U unutrašnjoj promjeni djelovanja stoji s time problem savremene reforme uprave.

Na isti se način mora osigurati trajno sudjelovanje carevinskog vijeća u stvarima prehrane, koja je postala uslijed dugog rata, poteškoća u prometu i u prvom redu blokade, koju su naši neprijatelji organizovali, da nas izgledne, upravo pitanjem opstanka za čitavo pučanstvo. Istu će potorno morati vlada upraviti na opskrbu pučanstva sa gorivom i sa uređenjem financa. U početku se ovaj problem nije primjećivao među momentanim potrebama rata; ali polaganu zauzelo je ovo bitnije takve dimenzije, da o njegovom pravom, energičnom i brzom rješenju zavisi sudbina svih slojeva društva i udes svakog pojedinca. Na isti se način traži sudjelovanje carevinskog vijeća za djelo gospodarske obnove. Imade dakle silno posa, koji moramo sviđati.

Vlaka kuća! Mi donosimo nepokoičivo vjeru u slavnu budućnost naše države i čvrstu volju, da sakupimo naše sile za napomenite buduće ciljeve. Moramo nastojati da stvorimo bazu za zajedničko, pouzdano suradljivanje s visokom kućom, koje se ne može izvršiti bez otvorenosti i iskrenosti. U tom čemu se smjeru najprije držati onih skupina, koje su prije stajale načelno uz državu, koja se nalazila u teškoj borbi; u tom pogledu smatramo obvezatno za nas i dužnosti ovih odnosa. Ali bi htjeli i kod onih skupina, koje zauzimaju otklanjajuće stanovište, postići barem onoliku mjeru protivnicima. Pravednost prema svima, prema svakom narodu i svakom socijalnom sloju, to mora biti glavno načelo. Mi ne želimo za silnim uspjehom, ali bismo bili sretni, kad bismo mogli izvršiti mali dio divovskog rada, što doba

traži od domovine. (Živahno odobravanje. Ministru čestitaju.) Predsjednik Gross prekida sjednicu, da se održi konferencija načelnika stranaka.

Zasjedanje carevinskog vijeća.

"Arbeiter-Zeitung" donosi u svom izvještu o sjednici austrijske zastupničke kuće slijedeće iz govora zast. Dasynskog: „Tako zvani neprijatelji države u Austriji, Slaveni, da facto su jedina sila, koja može Austriju spasiti od rastuće nadmoći Njemačke, jer su oni jedini, čiji se interesi ne mogu utopiti u njemačkim interesima. I ta Austrija proganja upravu te narode i žigoše ih kao neprijatelje države! Upravljem prijetaja i državnim patriotizmom postaju Nijemci, koji svoje poglедe uporno upravljaju na Berlin i njemački glavni stan. Sto preostaje između obiju vlasti od Austrije? Dinastija i birokracija jedini su zadnji imunit i dobro, što Austrija može nazivati svojim vlasništvom. Rezultat tako zvanog produbljenja saveza sa Njemačkom čini, da Austrija vojnički, politički i gospodarski potpuno gubi svoju samostalnost, te da se ponizuje do vazalne države njemačke. (Odobravanje kod Čeha i Južnih Slavena.) O austro-poljskom rješenju uopće vše nema govora. Poljci ne trče za nikim, ne proljevaju ni jedne suze za austro-poljskim rješenjem. Ali Austrija, koja je prešla, da na sebe preuzeme rješenje, neka u buduću poštedi poljski narod sa ispravnim občanima, da će Poljake oslobođiti, jer je sama nezrela.“

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

B eč, 26. (D. u.) Službeno sejavlja: Tihljijsko bojište: Kod Canova, u Sette Comuni, izjavljeni se neprijateljski nastaj. Inače nema osobitih dogadjaja. — Albanija: Između Kuzija i Mora prodrli smo na više mesta do Semenija. Naše je napredovanje izazvalo neprijateljske protunapade. — Poglavlje generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 26. (D. u.) Iz velikog se glavnog se službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina prijestoloničnjednika Rupprechta. Južno od Alberta suzbismo neprijateljsku dijelomičnu načelu te dopremisimo protuudarcem zarobljenika. Uspješni nastajali naših izvidničkih odjeljenja na mnogim mjestima fronte. — Vojna skupina njemačkog prijestoloničnjednika: Na bojištima između Alane i Marne suzbili smo žestike dijelomične načale neprijateljske dijelomično predi, dijelomično u našem bojištu području. Na obini stranama Orlje trećaku bojevi do večera. Ovdje smo severno od Oulcha-de-Chateau bacili neprijatelja iz njegovih prednjih linija. Istočno od tog mesta i južno od Oursqe suzbili smo protunavalom neprijateljske napade. I južno od Vincellessa (na Marni) suzbismo neprijatelja u šumi Risiza ljudi bojeva pred našim linijama. Jugozapadno od Reimsa pročistili smo šumovito područje zapadno od Troytoga te smo suzbili žestoke protunavale bijeli i crni Francuza. U Champagni napao je neprijatelj ranio u jutro između doline Suppe i Souaiha. Bio je suzbijen protunavalom. — U zračnim je bojevima izgubio jučer neprijatelj 28 ljudi i jedan pripeti balon. — Poručnik Freiherr von Richthoffen polučio je svoju 30. ljetalačku skupinu Richthoffena svoju 500. zračnu pobjedu. — Poručnik je Loewenthald oborio svog 34., poručnik Billik svog 27., poručnik Boile svog 26. i podnarednik Cohn svog 25. neprijatelja. — Ludendorff.

Rat.

Francuski izvještaj od 24. srpnja na večer: Između Ource i Marne započeli smo u jutro opet navajom, koju smo nastavili uspješno tečajem dana. Na našem lijevom krilu držimo Armentières i šumu Chattelet, preko koje smo prodrli sve do Brecya, koje smo mjesto zaposjeli. U centru provale su francuske i američanske čete na nekojim mjestima naprijed u dubini od preko 3 kilometra. Do ljudi je bojeva došlo u području Epiedsa i Trugnya. Epieds, što je jučer bio na večer bio osvojen po Nijemcima, preteći su Amerikanci neprijatelju opet protunavalom. Sieverno od obiju točaka proširili smo naše linije preko Curpoi-a. Na našem desnom mjestu kruži u šumu La Fere, sjeverno od Chartroixa i Jau-gonnea. Dalje na istok proširili smo naš mostobran Trugny, te smo osvojili Corne na jugu ove šume. U tom je odsjeku palo u naše ruke 5 topova i preko 150 strojnih pušaka i znatni ratni pribor. Između Marne i Reimsa topnička djelatnost izmjenične žestine. U jučerašnjim bojevima osvojile su naše čete

šumu južno od Courmasa. (Brzovacka je na tom mjestu manjšava. Op. ur.) Ukupni broj zarobljenika, dopremljen od nas 23. srpnja kod Mailly, Raivala i Aubervilea iznos 1850 momaka sa 52 časnika, među njima 4 batajunska zapovjednika. Medju zaplijenjenim ratnim priborom imade 4 topa od 7.7 cm, 300 mitraljeza.

Francuski izvještaj od 25. srpnja poslije podne: Južno od Montdidiera omogućio je Francuzima napadaj, te su dopremili 30 momaka. Na sjevernom brijegu Marne nastavili su Nijemci tečajem noći u predjelu Dormanasa svoje jake protunavale. Nijemci je prolazno uspješno, da nam preotmu dvorac 1500 metara sjeverno od Trelopua i da zaposjedu se selo Chassins. Protunavala s naše strane pribavila najm je opet posjed obiju točaka. Južno od Ource i zapadno od Reimsa žestok topnički boj. Inače ništa novoga.

Engleski izvještaj od 25. srpnja u jutro: Južno od odsjeka Rosignol i u odsjeku Hebuterna pomaknuli smo naše linije nešto unaprijed te smo dopremili nekoliko zarobljenika i 6 strojnih pušaka.

Engleski izvještaj od 25. srpnja na večer: Suzbili smo neprijateljske napade proti 4 postojanjima južno od Meterens, kod kojih je neprijatelj pretrpio znatne gubitke. Londonci su našrnuti južno od Alberta te su zaplijenili 4 strojne puške. Oborili smo 15 aeroplana. Tri daljnja srušili se, a da se ne zna, u kojem predjelu. Tri se engleske aeroplana nijesu povratila. Naši su ljetaci bacili 24 tona bombe na željezničke pruge Valenciennes-Sellin i Ammentieres-Courtrai. Pogodili smo dva vlaka. Na mnogo drugih smo ciljeva bacili na hijade bombe.

Tihljijski izvještaj od 25. srpnja: U različitim odsjecima brdovite fronte od Vallarse do Val Brete i užduž Plave između Candelu i Zensona užratičile su naše Baterije žestoko i uspješno trajnu smetajuću paljbju neprijatelja. Zasule su jarke i oštećile su topničke položaje. Neprijateljske ophodnje, koje su poduzele napade protiv naših linija na Stilserjochu, kod Moria, u kotini Laghi, na Monte di Val bella i na lijevom brijegu Brete, bile su suzbijene našom paljicom ili potjerane po našim odredima po živahnom boju. 2 neprijateljska su ljetala bila oborenna u zračnom boju.

* Nastavak njemačkog kursa. "Slovenec" prima iz Beča: Čari Stürgkhovog kabineteta bivši nastavni ministar barun dr. Husarek postade Seidlerov načelnik prijetja u svoj kabinet ne samo sve članove Seidlerovog kabineteta, već takodjer bivštv dno Seidlerove omstavštine: njemački kur. Seidler je rekao da su Nijemci hrptenjača države, Husarek pako izjavlja dopisniku "Az Ujsaga" da se državna tendencija Austrije pokriva s njemačkim kursem. Doček, dakle novi muž, no sistem ostaje u bivstvu stari. U Austriji moraju imati Nijemci, prvu i glavnu riječ drugi narodi imaju da šute i da se orijentiraju po njemačkom kurusu. Dalje veli "Slovenec", da Husarek nastupa onim istim rječima, kao i tani Seidler o prelaznom, privremenome ministarstvu. Sa zadovoljstvom konstantira isti, da je 28 poljskih radikalnih zastupnika glasovalo za predlog dr. Stranskog, a ti da sigurno neće nikada podupirati njemačkog sistema.

* Masaryk o Francuskoj. Švicarski listovi javljaju iz Pariza: Predsjednik narodnog vijeća češko-slovačkih zemalja pofesor Masaryk odasiao je na Pichona pismo, u kome uz iho izjavljuje, da je Francuska bila prva država za reorganizaciju Evrope. Francuska je prva obetala češko-slovačkom narodu svoju potporu, te je to svoje obećanje i održala. Francuska je sada prvi narod, koji svečano proklamuje pravo češko-slovačkog naroda na neodvisnost. Češko-slovačka država bit će očjana Poljacima, Jugoslavenima i Rumunjima. Neodvisna češko-slovačka država osuđuje se definitivni njemački plan Berlin-Bagdad. Svenijemci, koji si predstavljaju put na istok ne samo preko Bagdada, nego i preko Kijeva i Crnog mora, neće više biti izravno opasni malim narodima, koji još stenju pod njihovim nogom. Francuska pokazala je sva svoju plenitost. Njen držanje u potpunosti je protim protiv tjesnogrudne i gladne politike Njemačke napram Rusije.

* Dan glasovinja. To je naslov jučerašnjeg uvodnog članka gradačke "Tagessposte". Sadržajem svojim, kad bi se ga imao shvatiti onaku površinu i na prvi pogled izgleda članak kao tužilačka radi odaska dr. Seidlera, a s druge strane kao izlaz

nepovjerenja Nijemaca prema novome ministru-predsjedniku, koji će uz pomoć i u sporazumu s Jugoslavima i Česima (1) dobiti većinu! Njemački list veli, da može barun Husarek prigodom glasovanja o proračunu dobiti većinu samo ako se absentira nekoliko Jugoslavena i Čeha. A absentirat će se samo ako su dogovorenii s novim ministrom-predsjednikom, i ako im je ovaj nešto obećao! Jer nema sumnje da Slaveni ne bi podupirali ministarstva, koje bi htjelo ustrajati uz njemački kurs. Budući klupe Jugoslavena i Čeha prigodom glasovanja djelomično prazne, bice jasno, da se je novi muž pogodio sa Jugoslavima i Česima. A budući da Poljaci neće takodjer glasovati bez ujetno za vladu, jasno je, da će jedva više ostati Seidlerov njemački kurs. Radi svega toga da vlada u njemačkim redovima ogorčenje. Položaj da je za Nijemce mnogo nepovoljniji, nego li je bio pred pađom dr. Seidlera. Promatrač ljubezno se smješteći lica Čeha i Slovenaca mora dobiti silno neugodan i nepovoljan dojam. „Najteže je pogodjena njemačka politika, njemačko jedinstvo, koje se raspalo, imade glasova, koji s najvećom zabrinutošću gledaju budućnost“. Tako završava „Tagespost“ poluslužbeno gradačko glasilo Seidlerovo. Ne možemo se ipak pri tom tužakanjtu oteći dojmu da nije sve to samo vabenje na ljepek. Upozorujmo zato na dobro „informovanog“ bečkog izvjestitelja „Slovenca“, koji javlja svome listu: „Zato nemamo vjere u Husarekovu misiju, jer se ne pouzdajemo, da bi Nijemci tako brzo progledali i uvidjeli, kako vode sebe i državu u propast!“

* **Framasonski sastanak u Berlinu.** Hrvatske novine javljaju iz Berlina od 25. t. m.: Jučer su se sastali prvi put veliki meštari i zastupnici velikih loža framasona u Njemačkoj, Austriji, Ugarskoj, Turskoj i Bugarskoj, te su upravili suverenitma centralnih vlasti brzojavku, na koju je car Vilim odgovorio, ističući osobito rezoluciju, koju su sakupljeni framasoni centralnih vlasti zaključili. U toj se rezoluciji veli, da framasonske organizacije četiriđu udruženih naroda nazirjevaju u upotpunjivanju i oplemenjivanju čujeanstva svoju prvu zadaću. Sa zadovoljstvom konstituiraju framasoni spomenutih država, da su se prije, kao i poslije rata uzdržali od svake propagande. Framasoni su nadalje odlučni, da će svoju dojakošnju tradiciju nastaviti.

* **Njemački glavni stožer — ministarstvo.** Kako „Vossische Zeitung“ javlja kabinetskom je naredbom dne 19. srpnja veliki generalni stožer izjednačen u rangu sa pruskim centralnim oblastima. Centralne su oblasti u Pruskoj isključivo ministarstva.

* **Bugarska i Turska.** „Ikdani“ piše: Bugarska ponarasa je za vrijeme rata kao njedna država. Dobila je područja od nas (Turaka), od Rumunjske, od Grčke, od Srbije i Albanije. Neprijatelj ton bugarske štampe upravljen je na nas zbog zahtjeva uredjenja granice na Mariči, koji stavljamo, jer hoćemo, da se osiguramo i da živimo u buduću sa Bugarskom u čestitom miru. Uslijed kondominija u sjevernoj Dobrudži imamo pravo na četvrtinu ove zemlje. Nu Bugari izjavljuju, da imademo dosta područja, čemu nam dake treba nekolike četvrtine kilometara na zapad? Zaboravljaju, da je ovo područje potrebno Turskoj za obranu Carigrada i evropske Turske. Bugarske protimbe u ovome pitanju imati će zle posljedice u budućnosti.

Iz davnog ruskog carstva.

„Basler Nachrichten“ donosi: „Izvjestia“ saopćuje interesantan izvještaj o kongresu ukrajinskih seljaka. I pod najtežim uslovima današnjeg političkoga reda, ukrajinski sejac održaše kongres u blizini Žolotonosje u poltavskoj guberniji. Broj učesnika bio je toliko velik, da se Nijemci nijesu usudili, da ih rasprše vojskom, koja im je tamo stojala na raspolaganju, nego su moralj tražiti znatno pojačanje sa drugih mesta, a naročito pojačanje topništva. Pošto su opkolili selo, u kome su se održale skupštine, Nijemci otvorile živahnju topničku vatru na učesnike, ali već bijaše prekasno, jer seljački kongres, znajući šta namjeravaju Nijemci, požurio se, da svoje poslove svrši čim prije može. Drugoga dana skupštine usvojena je jednoglasno rezolucija i kongres je završio time svoj rad. Na kongresu se istakla potpuna solidarnost svih zastupnika stranaka. Menjševici, socijalni revolucionari desnice i ljevice, komunisti (boljševici) i vanstrančki delegati u svemu su se saglasili. Zaključci kongresa veoma su važni. U rezoluciji, koja je jednoglasno usvojena, tvrdi se, da ukrajinski sejaci ne priznavaju Skoropadskijevo vladu i da će ustatiti svim sredstvima, koja im stope na raspolaganju protiv mobilizacione zapovjedi, te da će u slučaju neprijateljstava pomagati ustanak protiv Nijemaca i njihovoga trahanta Skoropadskoga, te da će izazvati opći narodni ustanak. Da je izjavljuje kongres, da je jedina vlast, koju bi oni priznali, sovjetska vlast. Zaključci kongresa, duh, kojim je on bio zadržan, solidarnost svih stranaka itd., sve ovo jasno dokazuje, da će konačna pobeda u Ukrajini biti na strani narodnih masa. „Izvjestia“ da je javlja, da je položaj u umanskem okružju veoma kritičan. Narod se naazi

u ustanku. Ustanici, koji su raspršeni u okolini Cvenigroda i Kersona, sakupljaju se u umanskem okrugu. Sam grad Uman prepunjeno je njemačkim vojnicima, koji se spremaju, da napadaju ustanike i njihova se a topništvo. Proganjanja su počela, a stanovnici ovih sela već se strijeljaju.

Iz slavenskog svijeta.

Iz naših uspomena na početak rata, „Slovenski Narod“ povodom skore četvrte obljetnice proglašenja rata, u jednom dopisu podsjeća na muke, što ih je slovenski narod morao prepatiti, pogotovo u počeku rata. 26. srpnja 1914. započeo je križni put, kojim slovenski narod još i danas stupa tako donekle u drugom obliku. „Nas Slovence gotovo je najteže pogodio rat i da nijesmo tako živeli u svemu, naročito gledaju svoje narodnosti, danas bismo spadali medju evropske narode, koji su bili nekoč i negde. U zemlji je nastao lov za „veleizdajnicima“, tamnici su se dnevno punile, kao da tome neće biti kraja. Stajerski Slovenci morali su otvoriti divlji ples, a slijedili su ih drugovi: iz Kranjske, Gorice, Trete, Primorja. Ruke su bile u teškom željezu, moderne verige bile su prelake. Čestama su svakog sela prolazile povorki ili čekale na kolodvorima. Išli su nijemci, blijadi, hladni, ponosni ili s ironičnim posmjehom. Dogodilo se, da je iznenada zaskočio koji Nijemac, udario Slovenca u obraz, ili da ga je koja njemačka „gospodjica“ popijuvala. U tamnicama su bile škandalozne prilike. Tko nije umro, izbašao je iz njih više ili manje bolestan. Konac muka i straga bio je za većinu onda, kada su ih nakon više mjeseci pustili, kao „p. v.“ ili „p. u.“ Mnogima pak je samo amnestija donijela potpunu slobodu. Svoju narodnu Golgotu već smo prekorčili i pred nas je izšlo novo sunce, žarko sunce i dalo nam dne 30. maja 1917. našu Jugoslavensku deklaraciju!“

Jedinstvena politika Čeha i Poljaka. „Tagespost“ donosi iz Beča, da se već nekoliko dana obavijen u parlamentu dogovori između poljskih i čeških političara, osobito između grofa Starbecka i Kramarčevog doglavnika, glavnog urednika Šisa, kako bi se sve poljske grupe, koje su istupile iz poljskog kluba dobjele za jedinstveni rad sa Česima i južnim Slovencima. Pripravili su korac učinjeni već u Krakovu. Kod pregovaranja prisustvuje takodjer i bliski zastupnik dr. Rašin. — Prvi uspjeh imademo već: Poljski su zastupnici glasovali za predlog dr. Stranskog gledajući optužbe ministara, zajedno s Jugoslavima i Česima. Svečanost u Pragu i sastanak u Krakovu otvorile oči onim zastupnicima poljskog naroda, koji za narod učinili osjećaju a nisu očarani birokratskim duhom.

Jugoslavent u inozemstvu. „Hrvatska država“ donosi ove informacije: „Temps“ piše: Imade doduše jugoslavenski odbor, koji se sastoji od oficijeljnih zastupnika Srbije, Hrvata i Slovenaca i koji je zajedno sa srpskom vladom stvorio rezoluciju prema kojoj se imade jugoslavenski narod ujediniti u nezavisnoj državi. Ova rezolucija je našla odjek i u izjavama jugoslavenskih zastupnika u Austro-Ugarskoj monarkiji. Sada bi mnogo koristilo, da francuska vlast dade ovom odboru slenu izjavu, kao što je dala i čeho-slovačkom. Tako bi se podligao moral Jugoslavena u Austro-Ugarskoj monarkiji, a ujedno i plemenitskih drugova, koji se bore u stočnoj vojsci antante. — „Journal de Genève“ piše o knjizi kneza Luija Vojnovića: „La Dalmatie, l'Italie, et l'Unité Yougoslave“, koja je izšla pred nekoliko mjeseci u Ženevi i veli: „To je ujedno i polemična knjiga i jedna himna. Himna jednog Jugoslavena svojoj domovini, svojem narodu i svojoj zemlji. Polemika jednog izvrsnog polemičara i opreznog političara proti pretenzijama talijanskog imperializma. Kao što veli autor, ova bi knjiga imala biti čitana od svih dijomata, koji će na mirovnoj konferenciji imati da odrede i rješe konačno pitanje Dalmacije. Jer u njoj se načini, i na polju historije, i na polju statistike i moralnih prava, sve ono što mora da vrijedi u prileg slavenskih zahtjeva. U osalonu sve to bez ikakve našnosti ili nepravde prema Italiji, koju autor dobro pozna, i prema kojoj on ne propušta nikada prigodu da joj iskaže počast na polju kulture“.

Poljaci za Jugoslavene. U Krakovu se osnovalo društvo prijatelja jugoslavenskoga naroda, koje ima zadaću, da upozna Jugoslavene sa kulturnim socijalnim i političkim životom Poljaka. U tu će svrhu stupiti poljski umjetnici u stik sa jugoslavenskim, te će još u tekućoj godini otvoriti u Ljubljani umjetničku izložbu. U Ljubljani se već prije osnovalo društvo poljskoga naroda.

Bugari u Mačedoniji. Mnogo su govorili o nesnosnim prilikama u Mačedoniji i još više se znade! Sada čitamo u zagrebačkom „Obzoru“ slijedeću vijest: Iz Sofije javljuje, da je bugarski vojni tiskovni ured izdava brošuru pod naslovom „Srpsko-bugarski odnosi“. Brošura je napisao neki Čilingirov. U brošuri se pretresaju odnosi između obiju naroda od najstarijih vremena do sadašnjosti. Dne 10. srpnja bila je u Sofiji školska omladina iz Skoplja. Tom se prilikom pre-

davala takodjer pjesma bugarskoga pjesnika Vazova „Bogu“, kojemu su ti „Bugari“ iz Skoplja priredili velike ovacije. Tko pozna Skoplje, znade, da onđe nema Bugara, ili samo malo, nego samo Srba i da je sigurno školska omladina pod poznatim bezobzirnim pritiskom bugarskih vojnih oblasti bila prisiljena, da dodje u Sofiju i da se onđe prikaže „Bugarama“.

Domaće vijesti.

Prinosi za našu slročad. Prigodom Narodnog blagdana sakupljeno je u Kanfanaru po gg. J. Lukež, J. Stergar, A. Marušić, D. Guštin, Martinčić, Čus i Križnić K 425/83. Sveta bijaše otplaćana izjavno svrši. Darovaše: Sakupljeno po vel. gosp. dekanu Sutić u crkvi dne 7. VII. K 110/05; Mjesna općina Kanfanar K 100—; Don Niko Sutić, dekan K 50—; po K 17: Luca Prenc; po K 11: Benazić Kata; po K 10: Lukež Josip; po K 8: Stergar Jakov; po K 6: Kosi Ivan, N. Jedrilić, Križnić Valentin; po K 5: Mišan Antun; po K 4: Turčinović Ivan, Tomišić Marija, Dva Slovenca; po K 3: Kresina Valentin, Deltrepo Fuma, Lescluk Katarina; po K 2: Burić Giuseppe, Marija Nallešo, Klisser Marija, Milandrušić Fuma, Križnić Agneza, Marić Fuma od Martina, Jelenić Ivan, Crnja Andrija, Basilišić Amalia, Pizziga Ruža, Fuck Rosina, L. Lana, Stipančić Marija, Bajčić Mara; po K 142: Kresina Ana; po K 140: Preden Kata; po K 120: Martinčić Cecilia; po K 1: Križnić Dragica, Čus Čestina, Marić Marija, Albanež Jelica, Marušić Amalija, Guštin Draga, Meden Ruža, Miletich Malči, A. Ivancić, Meden Amalia, Zucca Antonija, Morožin Jurišina, Petek Ortenzija, Antončić Fuma, Burić Ruža, Burić Luca, Kresina Ana, Smerdel Johana, Radin Simion, Stipančić Mate, Rovis Ivan, Guštin Anton, Guštin Domoljub, Ragusin Anton, Brauner Josip, K. Roman, Fischer, Strohmayer Ljudevit, Banko Petar, Slabe Franc, Matović Šime, Grindl, Stavorić Ferdinand, Marić Ivan; po 64 para: N. N.; po 60 para: Hrvatin Ana, Rovis Stana, Marić Anton, Burić Kata; po 50 para: Slabe Marija; po 40 para: Marić Fuma, Marić Marija, Burić Foška, Marić Marija od M., Marić Marin Tomić, Marić Fani od Gašpara, Guštin Dana; po 36 para: Mačina Anton; po 34 para: Marić Fuma; po 32 para: Marić Ana od Marka; po 30 para: Marić Marija od Ivana, Jelenić Josip, Tomišić Foška, Stipančić Petar, Tošić Ivan; po 20 para: Čus Viktorija, Merić Martin Ivan, Marić Vladimir, Morožin Ivana; po 10 para: Červar Kata. — Plemenito je djelo naših Kanfanaraca, koji su se odazvali sabiratima i položili svoj obol. Izvještala hvala ide veleč. g. dekanu Sutiću, koji je u crkvi sakupljao milodare za tako čovječansku stvar. Ugleđali se i drugi!

Prosvjeta.

Flaubertova „Salambo“. Primili smo trostruk svezak (104.—106.) „Zabavne biblioteke“ sa čuvanim romanom francuskoga klasičnika Gustava Flauberta. Djelo se ovo smatra jednom od naginských slika stare kartaginske kulture. U njemu se prikazuje kako davno odmaklo doba sa svom mističnošću bogoslužja, s krvoločnošću barbarškom i propašću jakoga naroda. Glavnu sadržinu romana ispunjava pobuna plaćenika četa, koje je Kartaganski skupila protiv Rima, a središte cijele pripovijesti čini Hamilkarova kći Salambo. Divno stvorenje sa pverznom dušom. Beardley piše, da moderna utjehostnost nije stvorila djela, koje bi se veličajnošću koncepcije, živahnosću kolorita i snagom opisivanja moglo uporediti s ovim.

Mali oglašnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

„Mjedena zdjela“

pustolovni film u 4 čina.

Početak:

3'15, 4'35, 5'55 i 7'15.

Uzljene cijene za ovaj film:
I.mjesto K 1·20; II.mjesto 60

Uči se može kod svake slike.

Ravnateljovo si pridržaje pravo
promijeniti raspored.

U trgovini pokućstva, Fil. Barbalija,

u Šišanskoj ulici,
prodaje se novo pripojeno
pokućstvo.

Knjige

Dioničke tiskare:

mogu se dobiti u
područnici Jos. Krmpotić
ulica Franje Ferdinanda br. 3.

Oglasuite

u „Hrvatskom Listu“

Razredna lutrija.

Srećke 3. razreda 10. državne razredne lutrije mogu se dignuti do uključivo 10. avgusta kod tvrtke Jos. Krmpotić, i to od 8—12 sati opodne u filijali, ulica Fran Ferdinand 3 te od 3—6 sati večer u centralni trg Custoza 1. Tko nedigne srećku do 10. augusta, izgubiti će pravo na daljnju igru.